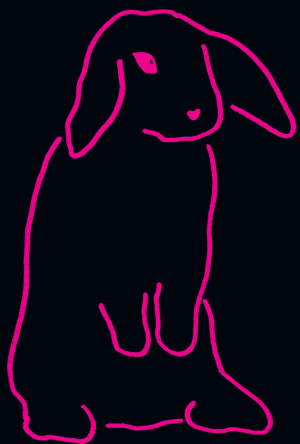

Lärarhandledning

Comedy Queen
Författare: Jenny Jägerfeld

Rekommenderas för åk 3–6
En handledning av Martin Humble

JENNY JÄGERFELD

COMEDY

QUEEN

rabén&sjögren

Introduktion

Mamma fick folk att gråta. Hon får fortfarande folk att gråta fastän hon inte ens lever. Ibland när pappa duschar hör jag att han gråter. Jag tror att han tror att det inte hörs. Men det gör det. Därför tänker jag aldrig gråta. Aldrig! Och jag tänker inte få folk att gråta. Jag tänker få folk att skratta. Det är min mission!

Comedy Queen är berättelsen om 12-åriga Sasha som nyligen förlorat sin mamma efter ett självmord. Bokens teman om depression, sorg, liv och död gör att den passar utmärkt att arbeta ämnesintegrerat med.

Kursplanen i Svenska för åk 4–6 lägger bland annat fokus vid lässtrategier, att skapa och bearbeta texter samt att förstå textens innehåll och struktur. Även att arbeta med argumentation och muntlig presentation. För yngre åldrar är det ett större fokus på den enskilda elevens förståelse av texters uttalade budskap (på raderna), enklare former för textbearbetning, förståelse av stavningsregler samt att träna på återberättande.

Exempel på läsförståelsestrategier kan vara att förutspå handlingen, utreda nya ord och uttryck, ställa frågor till texten, klargöra otydligheter och sammanfatta textinnehåll. Textkopplingar är också ett utvecklande arbetsätt för att göra texten tydlig för eleverna. Under läsningen stannar man upp och jämför texten med andra liknande texter och egna erfarenheter.

Men det viktigaste är framför allt elevernas egna förståelse, tolkning och intresse av textens innehåll och budskap. Du hittar därför flera tips och konkreta övningar nedan som kan hjälpa dig att få dina elever att utveckla sin läsförståelse, och därmed sin läslust, genom att arbeta med ordförståelse, träna på att använda läsförståelsestrategier och att göra textkopplingar.

Alla övningar i handledningen delas in i vad man kan göra *före* läsningen, *under* läsningen och *efter* läsningen.

Före läsningen

- Titta tillsammans på bokens Titta på bilden, läs titeln. Vad är det för typ av bok? Vad tror ni boken kommer att handla om? Be eleverna att motivera sina svar. Prata om författaren innan ni börjar med boken.
- Låt eleverna, enskilt skriva ”forskningsfrågor”. ”Vad vet jag?”, ”Vad vill jag veta/Vad tror jag att den kommer att handla om?/Hur tror jag boken är?”. Sista frågan ”Vad har jag lärt mig/Vad handlade boken om/Gissade jag rätt?” lämnas tom och besvaras när de läst klart.
- Förbered läsningen inför varje kapitel genom att gå igenom svåra ord och uttryck – se nedan under respektive kapitel.

Under läsningen

- Läs högt och läs i par, diskutera och reflektera tillsammans! Stanna upp vid lämpliga tillfällen och jämför texten med andra liknande texter. Påminner det här om något annat vi läst? Elevernas egna erfarenheter. Vad får berättelsen oss att fundera över? Du kan som pedagog hjälpa till genom att ”tänka högt” och berätta för eleverna hur du tänker och känner. Eleverna kan diskutera i par eller smågrupper och slutligen helklass.
- Läser barnen självständigt, arbeta på samma sätt och diskutera t ex efter varje kapitel eller ett stycke i kapitlet som du bestämt i förväg. Be eleverna stanna upp i sin läsning om det är något de inte förstår och fråga dig eller en kompis. Ge eleverna i uppgift att hitta och ta reda på svåra ord.
- Låt eleverna svara på läsförståelsefrågorna, se nedan. Dessa är indelade i: *På raderna* – svaret står i texten. *Mellan raderna* – här handlar det om att kunna dra egna slutsatser och läsa ”mellan raderna”. *Bortom raderna* – här tänker man själv vidare och reflekterar över texten. Många av de öppna frågorna har inga givna svar utan finns där för att väcka tankar och göra reflektioner ihop i klassen och leder också till fortsatta diskussioner.

- Läs gemensamt varje ny kapitelrubrik. Vad de tror eleverna att kapitlet kommer att handa om? Eller låt eleverna formulera egna frågor. Efter avslutat kapitel svarar de muntligt eller skriftligt. Diskutera frågor och svar tillsammans.
- Låt eleverna sammanfatta enskilda kapitel muntligt eller skriftligt. Prata tillsammans om hur berättelsen började, vad som hände sedan och hur den slutade.
- Kopiera några exemplar från en sida i boken. Klipp ut meningarna. Dela in eleverna i mindre grupper som sedan pusslar ihop en berättelse med hjälp av urklippen. Jämför och diskutera sedan.

Efter läsningen

Tipsen nedan kan även användas under läsningen!

- Eleverna ritar en bild efter att ha läst klart. Sätt upp bilderna på väggen och diskutera tillsammans.
- Vissa saker kan vara jobbiga att prata om och barnen vill inte säga det högt i klassen. Då kan du arbeta med en hemlig skriv- och ritbok. Där får eleverna skriva, rita och berätta sådant de tycker är jobbigt i klassen/skolan och med kompisarna. Förtydliga att det bara är du som läser den här boken och om barnet vill kan du också skriva ett svar.
- Ställ olika påståenden. Inget svar är rätt eller fel. Eleverna ska välja ett av svarsalternativen genom att ställa sig på en plats i rummet som är markerad/avsedd för det svaret. Sedan diskuterar ni vad skillnaden mellan de olika alternativen är och att inget är rätt eller fel utan bara olika sätt att se på saker.

Dramatisera/ dramaövningar

- Dramatisera någon händelse från boken. Diskutera hur det kunde ha sett annorlunda ut och dramatisera den händelsen. Eleverna kan även göra egna filmer på samma tema.
- Låt eleverna skriva en recension. Sammanfatta handlingen och motivera betyget. Fem stjärnor är max!

Arbeta ämnesorienterat

Svåra ämnen som tas upp i boken passar utmärkt att arbeta med i ämnen som religion, samhälle och biologi. Flera ord och begrepp i boken är dessutom på engelska. Ett tema kan vara ”kropp och själ” eller något liknande. Frågor eleverna kan arbeta med kan vara: Vad är depression? Var kan man vända sig om man behöver prata med någon? Hur ser olika religioner på liv och död? Hur hänger kropp och psykiskt mående ihop?

BERÄTTELSEN

Sasha har just fyllt tolv år. Atomnumret för magnesium. Hennes mamma brukade säga att en del människor har funny bones. De är liksom roliga ända in till skelettet. Sen finns det de som kan lära sig att bli roliga, om de övar. Det finns också en tredje sort som inte är roliga alls, hur mycket de än försöker (troligen är Cecilia, Sashas lärare, en sån). Tyvärr misstänker Sasha att hon inte har funny bones, men hon har en plan: Hon SKA bli en riktig comedy queen! Och hon tänker öva tills vartenda halvtrist ben i kroppen är roligt. Om hon bara lyckas få folk att skratta kanske det andra försvinner. Det som ligger bakom ögonen och bränner och hotar att trilla ner för kinderna i form av – jo faktiskt – livsfarlig gråt.

Svåra ord och uttryck

KAPITEL 1: ROLIGA BEN

funny bones, kategorin, stenansiktet, hysteriskt, kartlägga, målmedveten

KAPITEL 2: SOM OM EN CLOWN DESIGNAT

chockad, genomskärning, marulk, monokel, mon onkel, komiker, manteln (geologi), random, neutralt, stabil, gren (bästa gren), zonar, hamsterskägg, hashtaggar, status (på sociala medier), stand up

KAPITEL 3: KONSTEN ATT KLAPPA EN KANIN

banjo, believe it or not, trauma, marodör, bländar, cookie dough, inbillning, hetsigt, skräddarställning, ångesten, förtvivlat

KAPITEL 4: LISTAN

strategi, elände, mission

KAPITEL 5: SKALPERAD AV EN KORV I RÖD METALLIC

skalperad, metallic, drämmer, stönar, hockeyacklar, obey, vingligt, pluggar (plugga i en kontakt), tovtigt, generöst, trimmer, grimaserar, fåra, graciös, stötvis, hurtig

KAPITEL 6: OFRIVILLIGT UNIK

atomnumret, magnesium, betonar, ADHD, obvious, distrahera

KAPITEL 7: JAG HJÄRTA MÄRTA

ranglig, orimligt, skabbig, oh my god, punchline, glaserad, formuleringar, ruskar om, konstpaus, has entered the building

KAPITEL 8: DET KNASTRAR MEST OM WASA SPORT

sneglar, distrahera, slinker

KAPITEL 9: MAN KAN VÅL ÄNDRA SIG!

moments, pelargoner, win win, omusikalisk, bisarrt, you name it, it's your lucky day, honey

KAPITEL 10: GLAD OCH NORMAL

safe, nagelsvamp, käck, deprimerad

KAPITEL 11: EN GRÅ REKTANGEL

konturer, knöggligt, rektangel, svepande, elegant

KAPITEL 12: ETT INVECKLAT UTVECKLINGSSAMTAL

cerise, huttrar, psoriasis, harklar, skeptisk, I don't know, antik, knopar, imma, frustar, dagordning, agenda, eventuellt, natrium, magnesium, ödmjuk, ironi, frustration

KAPITEL 13: HARRY POTTER KLAGADE INTE

argumentera, djurförsök, random, iller, slagkraftiga, the boss

KAPITEL 14: ETT FAT KRISPIGA JORDSKORPOR

rafsar, falsett, trovärdig, yrvaket, set up, förolämpning, of course, entonig

KAPITEL 15: SKRIVA I IMMAN

handfull

KAPITEL 16: ALDRIG FLYGA I KRÄFTHATT OCH BADBYXOR

rektangel, väsen, desperat, seriösa, rastlös, bardisk, fotbollshuliganer, relatera, vidrigare, sörplar, sorry, avväpnande, kräfhatt, trans, automatiskt, kroppsspråk, mickarna, whatever works, heliumballonger, gig

KAPITEL 17: JAG SKA VISA DIG LOCO

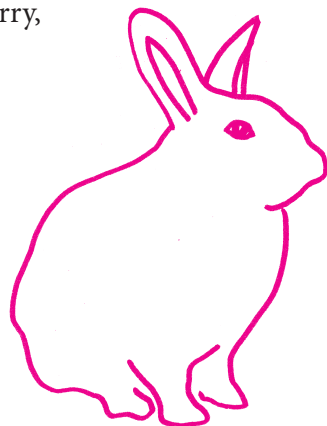
rungande, rottweiler, söla, platt, tjurskalligt, lida

KAPITEL 18: SPARA, SLÄNGA, GE BORT

broderat, korsstygn, stjälkstygn, själviskt, syrgasmask, kvävd

KAPITEL 19: MER SVIN ÄN GRISARNA I PARKEN

dryg, grimaserar, himlar, reagerar, förnedringen, utpressning

KAPITEL 20: SUR OCH ONORMAL

magma, munkavle, vippar, impuls, terapi

KAPITEL 22: SATT AV JÄVELN

orimligt, saliva, psykopaten, vettig, rufsigt, voodoo, koriander, stint

KAPITEL 23: EN LIME SOM MAN LISTIGT GÖMT I BADBYXAN

sneglar, fluffiga, storslagna, distrahera, konferencieren, boxar, hypnotiserad, well done

KAPITEL 25: EN BORTGLÖMD TAGG

livlösa, oändlig, dement, stapplade

KAPITEL 26: DARTH VADERS MÖRKA INRE

vabba, fipplar, stämningen, identiska

KAPITEL 27: DON'T TELL ME TO SMILE

hantera, psyket, seriös, professionell, kvider, generat, berörd

KAPITEL 28: TAKE ME HOME

bushen, icke

KAPITEL 29: EN VALPATTACK PÅ HJÄRTAT

kravla, vårdnaden

Kapitel 30: FUDGE

logiskt

KAPITEL 31: JAG ÄLSKAR DIG TILL MÅNEN OCH TILLBAKA

wasabi, pessimist, optimist, skona

Läsförståelsefrågor

KAPITEL 1: ROLIGA BEN

Vad tycker Sashas pappa att hon borde satsa mer på? (på raderna)
Varför tror du Sasha säger att hon inte kommer att överleva utan ”funny bones”? (bortom raderna)

KAPITEL 2: SOM OM EN CLOWN DESIGNAT

Vad kallas Sashas lärare Cecilia för? (på raderna)
Vad menar Sasha med att hon önskar att få ”störa” sig på sin mamma igen så att hjärtat ”nästan går sönder”? (mellan raderna)
Vad har hänt med Sashas mamma? (på raderna)

KAPITEL 3: KONSTEN ATT KLAPPA EN KANIN

Vad heter kaninen Sasha gosar med? (på raderna)
Varför tror du Sasha så gärna vill att kaninen ska leva? (bortom raderna)
Vad skriver Sasha i snön? (på raderna)
(Vad tror du hon menar med det hon skriver? (bortom raderna)

KAPITEL 4: LISTAN

Kan man ”misslyckas med livet”? (bortom raderna)
Varför tänker Sasha klippa av sig håret? (mellan raderna)
Vad gjorde Sashas mamma när hon gick i skogen? (på raderna)
Varför gråter Sashas pappa i duschen? (mellan raderna)
Varför vill Sasha bli ”Comedy Queen”? (mellan raderna)

KAPITEL 5: SKALPERAD AV EN KORV I RÖD METALLIC

Vad menas med att ingen kan hjälpa Sashas pappa ”med nacken” längre? (mellan raderna)
Vilken färg har Märtas ögon? (på raderna)
Vad innebär det att en blick ”studsar” till något? (mellan raderna)
Varför vill inte Sasha att hennes pappa röker? (mellan raderna)
Hur ser Donald Trumps hår ut? (rita gärna!) (bortom raderna)

KAPITEL 6: OFRIVILLIGT UNIK

Hur tror du ett Elvis-hår ser ut? (rita gärna!) (bortom raderna)
Varför tänker Sasha inte läsa någon bok? (mellan raderna)
Vem var Jesus? (mellan raderna)

KAPITEL 7: JAG HJÄRTA MÄRTA

Vilken färg har fotografierna på Märtas släktingar? (på raderna)
Skulle du vilja stå på en scen och berätta skämt som en stå-uppare? (bortom raderna)

KAPITEL 8: DET KNASTRAR MEST OM WASA SPORT

Vad är det för ord Sasha älskar? (på raderna)
Varför tror du att Sasha inte vill vara ”en sådan” hennes pappa måste trösta? (bortom raderna)
Vad tycker du om att Sasha försöker att inte gråta. Gör du också så ibland?
Vad är en ”Comedy Queen”? (mellan raderna)
Kan man vara sjuk utan att det syns? (bortom raderna)

KAPITEL 9: MAN KAN VÄL ÄNDRA SIG!

Varför vill inte Ossi sälja sina gitarrer? (mellan raderna)
Vad heter Sveriges statsminister? (bortom raderna)
Vad känner du till om ADHD? (bortom raderna)
Tror du Sasha egentligen vill ha hunden pappan köpt? (bortom raderna)
Vad vill Sasha arbeta med? (på raderna)

KAPITEL 10: GLAD OCH NORMAL

Kommer du ihåg vad BUP står för? (bortom raderna)
Tror du att det kan vara bra att prata med någon, till exempel en psykolog om man mår dåligt? (bortom raderna)
Vem är Beyoncé? (bortom raderna)
Varför tror du att Sashas pappa är orolig över henne? (bortom raderna)

Hur tänker du kring ordet normal? Måste man vara "normal"? (bortom raderna)

Vad är en depression? (bortom raderna)

KAPITEL 11: EN GRÅ REKTANGEL

Varför letar pappan och polisen efter Sashas mamma? (mellan raderna)

Hur mår Sasha tror du? Varför? (bortom raderna)

KAPITEL 12: ETT INVECKLAT UTVECKLINGSSAMTAL

Vem är Tjifen? (på raderna)

Vad tycker Sasha att hon är bra på? (på raderna)

Brukar du skratta åt dina egna skämt? (bortom raderna)

Vad menar Sasha med att Cecilia inte har "funny bones"? (mellan raderna)

Är det viktig att läsa böcker tycker du? (bortom raderna)

KAPITEL 13: HARRY POTTER KLAGADE INTE

Varför finns det mobbing tror du? (bortom raderna)

Vad betyder "tårta på tårta" tror du? (mellan raderna)

Vem är Hermione Granger och Ron Weasley? (bortom raderna)

KAPITEL 14: ETT FAT KRISPIGA JORDSKORPOR

Varför dunkar Sashas hjärta och hon blir torr i munnen? (mellan raderna)

Vad är Skavlan junior? (bortom raderna)

Vad tror du Sashas mamma menar med att "kasta pärlor för svin"? (mellan raderna)

Är det många som applåderar efter Sashas redovisning? (på raderna)

KAPITEL 15: SKRIVA I IMMAN

Vad tycker Sasha om att duscha? (på raderna)

KAPITEL 16: ALDRIG FLYGA I KRÄFTHATT OCH BADBYXOR

Vad tror du "dagen till ära" betyder? (mellan raderna)

Hur gammal är Ossi? (på raderna)

Varför går Sasha till baren? (mellan raderna)

Varför tycker Henrik att Sasha alltid ska ha med sig flamingo-boken? (mellan raderna)

Vem är Clownen Manne? (bortom raderna)

Måste man vara på ett visst sätt om man är ledsen? (bortom raderna)

Varför smäller Sasha i toadörren? (på raderna)

KAPITEL 17: JAG SKA VISA DIG LOCO

Tror du att det är viktigt att förbereda sig och öva före ett uppträdande? (bortom raderna)

Vad har Sasha tagit med till kaninerna att äta? (på raderna)

Varför är Sasha arg på Tyra? (mellan raderna)

KAPITEL 18: SPARA, SLÄNGA, GE BORT

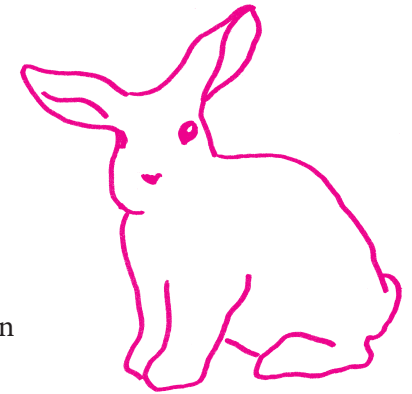
Varför tror du Sashas pappa städar efter mammans död? (bortom raderna)

Varför vill Sasha inte börja gråta? (på raderna)

Vad är dementorer? (bortom raderna)

Hur tänker du kring självmord? Varför tror du att någon begår självmord? (bortom raderna)

Varför tror du Sasha inte vill prata med andra om sin mamma? (mellan raderna)

**KAPITEL 19: MER SVIN ÄN GRISARNA I
PARKEN**

Vad kostade jackan som gick sönder? (på raderna)

Vad menas med att vara ”loco”? (mellan raderna)

KAPITEL 20: SUR OCH ONORMAL

Vad tror du det menas med att Sashas sorg ”har fastnat”? (mellan raderna)

Varför vill inte Sasha att ”tankarna vandrar iväg”? (mellan raderna)

Vad säger Linn om att en del vuxna bedövar sina känslor med alkohol? (på raderna)

KAPITEL 22: SATT AV JÄVELN

Vad är det för hämnd Sasha planerar? (på raderna)

Vet du vem påven är? (bortom raderna)

Vad tycker Sasha om ”banjomarodören”?

KAPITEL 23: EN LIME SOM MAN LISTIGT GÖMT I BADBYXAN

Vilka goda råd har Henrik gett Sasha före uppträdandet? (på raderna)

Hur går det med Sashas uppträdande? (mellan raderna)

Vilken är Sashas favoriträtt? (på raderna)

KAPITEL 24: TÅRARNA

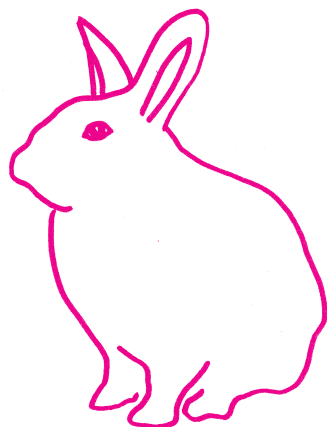
Varför börjar Sasha att gråta? (mellan raderna)

Har du varit lika ledsen som Sasha någon gång? (bortom raderna)

KAPITEL 25: EN BORTGLÖMD TAGG

Från vilket land hade Sashas mormor och morfar rest från? (på raderna)

Varför tyckte Sasha att det kändes det som att de andra i kyrkan grät för mycket? (mellan raderna)

Vad lägger Sasha på kistlocket? (på raderna)

Har du varit på en begravning? Hur kändes det? (bortom raderna)

KAPITEL 26: DARTH VADERS MÖRKA INRE

Vad tycker Sasha om att hon gråtit? (på raderna)

Varför kan det vara svårt att prata om saker ibland? Har du också känt så? (bortom raderna)

Varför säger Sasha att hon inte vill bli som sin mamma? (på raderna)

Varför blev Sashas pappa kär i hennes mamma? (på raderna)

KAPITEL 27: DON'T TELL ME TO SMILE

Sasha tänker ibland att det var hennes fel att hennes mamma tog livet av sig. Varför tror du hon tänker så? Var det någons fel? (bortom raderna)

Vad var det som gjorde att det var svårt för Sashas mamma att orka leva? (på raderna)

Hur förklarar Linn vad en depression är? (på raderna)

Varför tror du att Linn börjar gråta? (mellan raderna)

KAPITEL 28: TAKE ME HOME

Varför tvekar Sasha till att följa med på utflykten? (mellan raderna)

KAPITEL 29: EN VALPATTACK PÅ HJÄRTAT

Vart har pappan kört Sasha? (på raderna)

Hur känner Sasha när hon håller i Fudge? (mellan raderna)

KAPITEL 30: FUDGE

Vad läser Sasha på sin telefon? (på raderna)

Hur tänker Sasha om sin mamma nu? (mellan raderna)

Varför tror du att Sasha svarade på mammans SMS? (bortom raderna)

KAPITEL 31: JAG ÄLSKAR DIG TILL MÅNEN OCH TILLBAKA

Varför har Sasha inte besökt graven tidigare? (på raderna)

Vad har Fudge för smeknamn? (på raderna)

Vad hade hänt om du pruttade under en redovisning tror du? (bortom raderna)

Tror du att det är bra att Sasha pratar med sin mamma vid graven? (bortom raderna)

KAPITEL: TACK

Var kan du vända dig om du behöver prata med någon? (på raderna)

Länkar

Du kan läsa mer om Comedy Queen och Jenny Jägerfeld på hemsidan: rabensjogren.se

BUP (Barn- och ungdomspsykiatri), för att få reda på vilken närmaste mottagning är kan du ringa sjukvårdsupplysningen, tel: 1177.

BRIS (Barnens hjälptelefon), tel: 116 111, du kan även chatta med dem på bris.se.

Föreningen Mind. Du kan läsa på deras hemsida, mind.se, chatta med dem eller ringa till Självmordslinjen, tel: 90 101.

SPES, för dig som är närstående till någon som har tagit sitt liv, tel: 08-34 58 73.